

Поліщук В.В.

Закарпатський державний університет

v.polishchuk87@gmail.com

м. Ужгород, вул. Корзо 15/9, 0664207484

ПІДХІД ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У період обмеженості ресурсів в українських банках процес інвестування відбувається із великою “обережністю” щодо вибору позичальника. Прийняття рішень щодо інвестування – це відповідальна задача, вирішення якої дозволить мінімізувати кредитний ризик та отримати запланований дохід. Така задача полягає у виборі позичальників, які найоптимальніше підходять за кредитною політикою банку.

Кожен системний банк для управління ресурсами має свою кредитну політику, яку може змінювати, в залежності від кон’юнктури ринку. В такій політиці регламентується цільова галузь, критерії по яким оцінюють підприємства, а також оцінки по критеріях, які задовольняють відповідну банківську установу. Отже, раціональний вибір базується на пошуку задовольняючого рішення, а не екстремального.

На практиці виникають труднощі, щодо оцінки підприємств по тих чи інших його критеріях, суть яких у невизначеності експерта у своїх висновках та наявності, як кількісних, так і якісних критеріїв. Приведемо підхід щодо моделювання кредитоспроможності підприємства на основі нечіткої логіки.

Розглянемо задачу вибору найкращого підприємства, чи групи підприємств для надання кредиту по критеріям $K' = \{K_1, K_2, \dots, K_n\}$, для яких можна задати “точку задоволення” $T = \{t_1, t_2, \dots, t_n\}$, тобто умовну альтернативу-підприємство, для якої оцінки по всіх критеріях могли б задовольняти особу, що приймає рішення. Далі побудуємо нечітку множину $A = \{A_1, A_2, \dots, A_s\}$ відносно “точки задоволення”, і множину критеріїв K' розіб’ємо на підмножини K'' відносно нечіткої множини A . Кожен критерій має свою функцію належності [1], по якій будемо розкривати невизначеність експертів. У даній моделі можемо також побудувати класифікатор [2], щоб ми могли вибирати не тільки оптимальне підприємство, чи групу підприємств, але і знати, до якого класу воно належить [3].

Отже, побудована таким чином нечітка модель оцінки кредитоспроможності підприємства має високу адаптивну здатність до впровадження у будь-яку фінансову установу. Даний підхід дозволить банкові самостійно вводити свою множину критеріїв, “точку задоволення”, групувати критерії по важливості і побудувати класифікатор згідно вимог Національного банку України і своєї кредитної політики.

Список літератури

1. Маляр М.М. Нечітка модель оцінки фінансової кредитоспроможності підприємств/ Маляр М.М., Поліщук В.В.// Східно-Європейський журнал передових технологій. Сер. Математика і кібернетика – фундаментальні і прикладні аспекти. – Харків, 2012. - №3/4(57). – С.8-16.
2. Маляр М.М. Модель оцінки кредитоспроможності підприємства в умовах невизначеності/ Маляр М.М., Поліщук В.В.// Східно-Європейський журнал передових технологій. Сер. Математика і кібернетика – фундаментальні і прикладні аспекти. – Харків, 2012. - №1/4(55). – С.51-57.
3. Постанова НБУ “Положення про порядок формування та використання резерву...” від 06.07.2000 року, №279.